

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๒๑๐.๓/๒๕๖๔

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความเห็นชอบการรับรองเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำนักเลขาธิการอาเซียน ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๑๐.๓/๒๓๘๓ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง รายงานผลการประชุม High – level Ministerial Conference on Human Resources Development for the changing World of Work ผ่านระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference)
 ๔. ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการเดินทางกลับประเทศมาตุภูมิและการคืนสู่สังคมของแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๕. ร่างแผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๖. ร่างแผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๗. ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการบูรณาการเพศภาวะให้เป็นกระแสหลักในนโยบายด้านแรงงาน และการจ้างงานเพื่อมุ่งสู่งานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคนพร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๘. ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศสมาชิกอาเซียน พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑ ฉบับ
 - ✓ ๙. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๕/๑๐๑๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ความเห็นเพื่อประกอบการรับรองร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการเดินทางกลับประเทศมาตุภูมิและการคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพของแรงงานต่างด้าว จำนวน ๑ ฉบับ
 ๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๕/๙๖๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ความเห็นต่อร่างแผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕
 - ✓ ๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๕/๒๙๘๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง แผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕
 ๑๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๕/๙๖๐ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ความเห็นเพื่อประกอบการรับรองร่าง Guidelines on Occupational Safety and Health Risk Management Guidebook (Focusing on SMEs)

๑๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๕/๑๐๖๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ความเห็นเพื่อประกอบการรับรองร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการบูรณาการเพศภาวะ ให้เป็นกระแสหลักในนโยบายด้านแรงงานและการจ้างงานมุ่งสู่การจ้างงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่อง การรับรองเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียนมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักเลขาธิการอาเซียนมีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ แจ้งเรื่องเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานซึ่งจะต้องได้รับการรับรองในระดับรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน (ASEAN Labour Ministers' Meeting : ALMM) ก่อนเตรียมการเสนอต่อผู้นำเพื่อรับทราบ (for notation) ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ประกอบด้วยเอกสารจำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างแผนสำหรับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงาน ๒) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการเดินทางกลับประเทศมาตุภูมิและการคืนสู่สังคมของแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) ร่างแผนอาเซียนสำหรับการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ๔) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการบูรณาการเพศภาวะให้เป็นกระแสหลักในนโยบายด้านแรงงานและการจ้างงานเพื่อมุ่งสู่งานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน และ ๕) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศสมาชิกอาเซียน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ กระทรวงแรงงานได้มีหนังสือขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีในการรับรองร่างแผนสำหรับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงานแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานจำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการเดินทางกลับประเทศมาตุภูมิและการคืนสู่สังคมของแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ ๒) ร่างแผนอาเซียนสำหรับการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ๓) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการบูรณาการเพศภาวะให้เป็นกระแสหลักในนโยบายด้านแรงงานและการจ้างงานเพื่อมุ่งสู่งานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคนและ ๔) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นแนวทางส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย แต่มีนัยผูกพันในเชิงนโยบายของรัฐบาล และตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้จะต้องนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการรับรอง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในฐานะประธานอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะนำเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานทั้ง ๔ ฉบับ เสนอต่อผู้นำอาเซียนรับทราบ ในช่วงเข้าสู่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งเอกสารผลลัพธ์ที่จะนำเข้าสู่การประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อทราบ/รับรอง/ลงนาม มีขั้นตอนทั้งภายในและระหว่างประเทศตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ รัฐมนตรีแรงงานอาเซียนรับรองเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานทั้ง ๔ ฉบับ ในที่ประชุม รัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ต่อร่างเอกสาร ก่อนรับรองในห้วงการประชุม หรือมีหนังสือแจ้งการรับรองอย่างเป็นทางการถึงสำนักเลขาธิการ อาเซียนในภายหลังต่อไป

๓.๒ การรับรองเอกสารระดับคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Cultural Community Council : ASCC) หลังจากเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานทั้ง ๔ ฉบับ ได้ผ่านการรับรอง จากรัฐมนตรีแรงงานของประเทศสมาชิกอาเซียนแล้ว ร่างเอกสารจะนำเข้าสู่การรับรองของที่ประชุมคณะมนตรี ASCC ครั้งที่ ๒๔ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ก่อนการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของไทยเป็นสมาชิกในคณะมนตรี ASCC ที่จะต้องร่วมรับรอง ร่างเอกสารฉบับนี้ด้วยก่อนเสนอผู้นำอาเซียนรับทราบ

๓.๓ หลังจากการดำเนินการตามข้อ ๓.๒ เอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานทั้ง ๔ ฉบับ จะเสนอผู้นำ ประเทศสมาชิกอาเซียนรับทราบในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

สาระสำคัญของเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ - ๘ ดังนี้

๔.๑ ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการเดินทางกลับประเทศมาตุภูมิและการคืนสู่สังคมของ แรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ

ยกร่างโดยสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริม สิทธิของแรงงานต่างด้าว (ASEAN Committee on the Implementation of the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers : ACMW) ค.ศ. ๒๐๑๘ – ๒๐๒๕ ทั้งนี้ ACMW ได้รับรองร่างแนวทางอาเซียนฯ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ และเจ้าหน้าที่อาวุโสแรงงานอาเซียน (Senior Labour Officials Meeting : SLOM) พิจารณารับรองเอกสารข้างต้น เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ตามลำดับมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการเดินทางกลับประเทศ มาตุภูมิและการคืนสู่สังคมของแรงงานต่างด้าว ที่เป็นไปตามมาตรฐานแรงงานสากล รวมถึงการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อทำให้มั่นใจว่า กระบวนการเดินทางกลับและการคืนสู่สังคมจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ๕ หัวข้อ คือ ๑) หลักการทั่วไป อาทิ หลักการด้านสิทธิ หลักการการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม การส่งเสริมสิทธิ แรงงานต่างด้าว การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น ๒) แนวทางปฏิบัติ ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติ ในการพัฒนากลไกเชิงสถาบันและกฎหมายเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงาน กระบวนการส่งกลับแรงงาน อย่างมีประสิทธิภาพ การคุ้มครองทางสังคม และการคืนสู่สังคมทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ๓) กลไกสนับสนุนกระบวนการคืนสู่สังคม ๔) กลยุทธ์การเสริมสร้างศักยภาพให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ๕) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อรองรับการคืนสู่สังคม

๔.๒ ร่างแผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕

ยกร่างโดยสำนักเลขาธิการอาเซียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งสู่การจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ของแรงงานเด็ก (Worst Form of Child Labour : WFCL) ในภูมิภาคอาเซียน อ้างอิงการดำเนินการให้สอดคล้องกับ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก (United Nations Convention on the Rights of the Child) และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันที เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก โดยเป็นการพัฒนาจากแผนอาเซียนสำหรับการขจัด รูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก ค.ศ. ๒๐๑๖ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนยังไม่สามารถดำเนินการ

ให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดได้ สำคัญสำคัญของร่างแผนอาเซียนฯ ค.ศ. ๒๐๒๕ ประกอบด้วย ประเด็นหลัก ๓ ด้าน คือ ๑) การห้ามการใช้แรงงานเด็กและการส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็ก ๒) การป้องกันการใช้แรงงานเด็ก อาทิ การส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาของเด็กและเยาวชน การขจัดความยากจน เป็นต้น และ ๓) การคุ้มครองเด็ก ผ่านกระบวนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเด็ก โดยมุ่งเน้นการขยายและเพิ่มบทบาทความร่วมมือกับองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขา (sectoral body) ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหุ้นส่วนทางสังคม เพื่อร่วมขับเคลื่อนร่างแผนอาเซียนฯ ค.ศ. ๒๐๒๕ โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและกรอบระยะเวลาเพื่อติดตามและประเมินผล

๔.๓ ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการบูรณาการเพศภาวะให้เป็นกระแสหลักในนโยบาย ด้านแรงงานและการจ้างงานเพื่อมุ่งสู่งานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

ยกร่างโดยสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดแนวทาง ในการบูรณาการความเสมอภาคทางเพศในนโยบายด้านแรงงานและการจ้างงานของประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วยหัวข้อหลัก คือ ๑) คำนิยามความเสมอภาคทางเพศ ๒) มาตรฐานแรงงานสากลและกรอบแนวทาง การจ้างงานที่มีคุณค่าบนพื้นฐานของความเสมอภาคทางเพศ ๓) กลไกการติดตามและประเมินผลการบูรณาการ ความเสมอภาคทางเพศ อาทิ การส่งเสริมการจ้างงาน เงื่อนไขการทำงานเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงงานที่มีคุณค่า การคุ้มครองทางสังคมและสิทธิของลูกจ้างที่ตั้งครรภ์ ทั้งนี้ มุ่งเน้นการดำเนินการตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัด การเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women : CEDAW) อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๐๐ ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน ค.ศ. ๑๙๕๑ และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๑ ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน และอาชีพ ค.ศ. ๑๙๕๘ เป็นต้น

๔.๔ ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศสมาชิกอาเซียน

ยกร่างโดยประเทศมาเลเซีย เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้สถานประกอบการกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อมสามารถประเมินความเสี่ยงหรืออันตรายได้อย่างเป็นระบบและมีเหตุผลรองรับในการบ่งชี้ อันตราย ประเมินความเสี่ยง ควบคุมความเสี่ยง ตรวจสอบและทบทวนกระบวนการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วยขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง ๕ ขั้นตอน คือ ๑) ระบุขั้นตอนหรือกระบวนการทำงาน ๒) ระบุ อันตรายที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้น ๓) ประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากอันตราย ๔) กำหนดมาตรการป้องกันและขั้นตอน การทำงานอย่างปลอดภัย และ ๕) ประเมินและทบทวนผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกัน

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

เอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานจำนวน ๔ ฉบับ เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการดำเนินงาน ในด้านต่าง ๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนยังประสบปัญหา อาทิ การจัดรูปแบบที่เลวร้ายของการใช้แรงงานเด็ก การส่งเสริมการเดินทางกลับสู่ประเทศมาตุภูมิและการคืนสู่สังคมของแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมการประเมินความเสี่ยงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยมุ่งเน้นการกำหนดมาตรการการดำเนินการที่ชัดเจน อ้างอิงตามบริบทของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน และให้ความสำคัญกับการมีบทบาทร่วมของหุ้นส่วนทางสังคม และองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาอื่น ๆ (sectoral bodies) ในการขับเคลื่อนแนวทาง/แผน ให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงแรงงานได้ขอรับความเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศต่อเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานทั้ง ๔ ฉบับ และกระทรวงศึกษาธิการต่อร่างแผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙ - ๑๓ ดังนี้

๑) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการเดินทางกลับประเทศตามตุภูมิและการคืนสู่สังคมของแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ : กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อร่างแนวทางฯ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างกำลังการผลิตของไทยและสอดคล้องกับหลักการของงานที่มีคุณค่า อย่างไรก็ตามก็ควรพิจารณาตัดถ้อยคำ “rejected asylum applications” ซึ่งหมายถึงการถูกปฏิเสธสถานะผู้แสวงหาที่พักพิง ว่าเป็นหนึ่งในสาเหตุของการเดินทางกลับประเทศต้นทาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทของร่างแนวทางฯ ที่มีกลุ่มเป้าหมายหลักคือแรงงานต่างด้าว

๒) ร่างแผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ :

กระทรวงการต่างประเทศ ไม่ขัดข้องเพราะกิจกรรมและโครงการส่วนใหญ่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามแผนระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ โดยการจัดทำแผนระดับชาติดังกล่าวเป็นหนึ่งในแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันทีเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ค.ศ. ๑๙๙๙ ที่ไทยให้สัตยาบันแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔

กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ขัดข้องต่อร่างแผนฯ โดยที่ร่างแผนฯมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อาทิ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และยังสอดคล้องกับการดำเนินงานของปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น

๓) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการบูรณาการเพศภาวะให้เป็นกระแสหลักในนโยบายด้านแรงงานและการจ้างงานเพื่อมุ่งสู่งานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน : กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่าร่างแนวทางเป็นเอกสารที่ระบุหลักการและแนวปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดแนวทางในการบูรณาการเพศภาวะในการดำเนินนโยบายด้านแรงงานและการจ้างงานที่เสมอภาคและคุ้มครองการทำงานของสตรี โดยมิได้มีรูปแบบ ถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามเอกสารดังกล่าว จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๔) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กของประเทศสมาชิกอาเซียน : กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องโดยวัตถุประสงค์ของร่างแนวทางอาเซียนฯ สอดคล้องกับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๗ ว่าด้วยการรณรงค์ส่งเสริมการดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๒๐๐๖ ที่ไทยให้สัตยาบันแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

เอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานจำนวน ๔ ฉบับ เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ไม่ถือเป็นสนธิสัญญาภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงาน จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่

๑) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการเดินทางกลับประเทศมาตุภูมิและการคืนสู่สังคม
ของแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ร่างแผนงานอาเซียนว่าด้วยการจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงาน
เด็กภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕

๓) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการบูรณาการเพศภาวะให้เป็นกระแสหลักในนโยบาย
ด้านแรงงานและการจ้างงานเพื่อมุ่งสู่งานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

๔) ร่างแนวทางอาเซียนว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศสมาชิกอาเซียน และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
แรงงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย รับรองเอกสารดังกล่าว

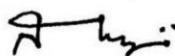
๑๐.๒ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงเอกสารทั้ง ๔ ฉบับข้างต้น ที่ไม่ส่งผลกระทบ
ต่อสาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงแรงงานสามารถดำเนินการได้โดยนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีทราบในภายหลัง

๑๐.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ในฐานะประธานคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ร่วมรับรอง
เอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานทั้ง ๔ ฉบับ ในการประชุมคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๒๔

๑๐.๔ อนุมัติให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย รับทราบ (for notation) เอกสาร
ผลลัพธ์ด้านแรงงานทั้ง ๔ ฉบับ ร่วมกับผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๒ ๑๒๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๒๐๒๗